

TORONTÁL

Ára: 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	Ára: 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek			

A lausannei konferencia nem halad biztatón.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Lausanne, ápr. 25.

A mai ülésen megkezdették a tervezet szakaszonkénti tárgyalását. Izmed felvetette azt a kérdést, hogy miért a második és miért nem az első szakasz tárgyalásával kezdték meg az ülést. A második szakasz a görög-török határ kérdésével foglalkozik. A törökök azt kívánják, hogy a Marica völgyében lévő ut legyen a két ország határa, mert ebben az esetben mindkét állam egyformán használhatná a folyót. A kérdésben azonban megegyezés nem jött létre és így a második pont tárgyalását elhalasztották.

Ezután Szíria határainak a megállapításáról pontot tárgyaltak. A törökök itt azt kívánták, hogy a szíriai határookra vonatkozó angórai francia-török egyezményt foglalják bele a lausannei békébe. Ez ellen a francia megbízott tiltakozott, kijelentve, hogy ez a szerződés nem tartozik a többi hatalmakra. A szövetségesek erre kijelentették, hogy olyan szerződésért, amelyet egyikük kötött csak Törökországgal, nem vállalják a felelősséget. Megegyezés ennél a pontnál sem jött létre.

Csicserin a terror ellen.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Riga, ápr. 25.

Megbízható forrásból vett értesítés szerint Csicserin és Krassin erősen tiltakoznak a terroruralom felélesztése ellen. Az újbóli terror megrendíti a külföld bizalmát Oroszországban. Krassin kijelentette, hogyha ez a politika érvényre jut, úgy teljesen visszavonul a politikai élettől.

A spanyolországi választások.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Madrid, ápr. 25.

A parlamentári választások a liberális koalíció győzelmével fognak befejeződni. A választások eddig ismert eredménye, hogy a liberális koalíció nyolevanót, a konzervatívok harminenyole és a szocialisták huszonkét mandátumot kaptak.

A bizonytalanság még egyre tart.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, ápr. 25.

A politikai helyzet mai teljes bizonytalanságában egymást érik az ellenőrizhetetlen hírek, amelyek sokszor még zavarosabbnak tűntek föl a helyzetet mint amilyen. Tegnap is Pasity és Davidovity tárgyalásainak a befejezése után terjedt el az a hír, hogy Pasity másodszor is visszaadta a megbízatását a királynak. Ugy ez a hír, mint az is, hogy Pasity egy

homogén radikális kormány megalakítására kapott volna újra megbízatást: idő előtt került a nyilvánosságra.

De, hogy a hír nem teljesen alap-talanul került forgalomba, azt több mindenféle esemény bizonyítja. Az, hogy a

demokrata-klub kitart rendületlenül követelése mellett s hogy a radikális-klub ezekről a feltételekről hallani sem akar és hogy a radikális-klub egyes tagjai magánbeszélgetést folytatnak a klerikális- és muzulmán-párti képviselők csoportjával

sejtetni engedik, hogy Pasity lemondása tényleg megtörtént és hogy egy homogén kormány megalakítása befejezett ténynek tekinthető.

Pasity miniszterelnök tegnap este kihallgatáson volt a királynál, aki-nek jelentette, hogy a munkakormány megalakulásának első lehetősége megsemmisült.

A bizonytalanság tehát ma sem enyhült. Délelőtt minisztertanács volt, amely után Pasity az udvarba ment és jelentette, hogy a kormány megalakítása elé egyszerűen leküzdhetetlen akadályok tornyosulnak. Pasity után Davidovityt fogadta a király, majd délután négy órakor újabb tanácskozára ült össze a radikális- és a demokrata-pártnak ez a két vezető embere.

Davidovity ezután összehívta a demokrata-klubot egy utolsó konferenciára, amely megtárgyalja a kibontakozás lehetőségét. A tárgyalás a késő éjjeli órákba nyúlt, de eredményre nem vezetett.

A magyar-cseh határzár.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, ápr. 25.

A magyar-cseh incidens diplomáciai részében bizonyos nyugalom következett be. A kormány várakozó állásponton van és így az ügy békés elintézésének kulesát a cseh kormány tartja kezében.

Az ügy megvizsgálására kiküldendő bizottság egy magyar és egy cseh képviselőből állana, elnöke pedig semleges politikus lesz.

Hogy kik lesznek a bizottsági tagok és hogy mikor ül össze a bizottság, azt még nem állapították meg.

A csehek az egész határon életbe léptették a határzár.

Hír szerint a miskolci államrendőrség körletébe tartozó határszakaszon magyar részről elrendelték, hogy a cseh hatóságoktól kiállított utlevéllel rendelkező utasokat magyar területre ne bocsássák át.

Egy másik budapesti jelentés szerint illetékes helyen kijelentették, hogy az a hír, mintha a cseh határzárásra a magyar kormány megtorló intézkedéssel válaszolna, nem felel meg a valóságnak és a magyar kormány egyelőre semmiféle megtorló rendszabályt nem lép tetteit életbe.

TÖZSDE

Április 25.

Beograd. (Zárlat.) Frank 647, Lei 47, Newyork 96-75, London 452, Páris 650, Zürich 1772, Milano 479, Berlin 03190, Bukarest 47, Prága 291, Wien 0362, Budapest 190.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 54850, London 2551, Páris 3730, Milano

271750, Berlin 00180, Prága 1636, Wien 0007725, Budapest 01050, Hollandia 21475, Beograd 560, Varsó 001125.

Budapest. (Zárlat.) Newyork 4990-5110, London 23210-23810, Páris 33950-34950, Zürich 910-940, Milano 247-257, Berlin 16-18, Bukarest 25-27, Prága 149-155, Wien 7-730, Amsterdam 1954-2014, Beograd 51-53, Varsó 1030-1150, Napoleon 18400.

Ki árulja a sót?

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, ápr. 25.

Az állami egyedáruság összes kerületeinek delegátusai május elsőjén Beogradban értekezletet tartanak a só eladása tekintetében. A tanácskozásnak az a célja, hogy eldöntse, vajjon a só eladása az ország területén a Monopol direkciónál történjék-e vagy magánosoknak adják-e bérbe ezt a jövedelmi forrást. Döntés előtt az egyedáruság igazgatósága meg fogja hallgatni a kereskedelmi- és iparkamara véleményét.

A német kormány jegyzéke a Ruhr-ügyben.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, ápr. 25.

Itt illetékes körökben bizonyosnak mondják, hogy a német birodalmi kormány lord Curzon beszédére diplomáciai uton válaszol, még pedig valószínűleg a versaillesi szignatárius hatalmakhoz intézendő körjegyzék alapiában. A körjegyzéket a hét végén küldenek el.

Berlin, ápr. 25.

A német nemzeti párt körében azt vélik, hogy a Curzon beszédéhez fűzött angol félhivatalos magyarázat, amely megtagadja a közvetítés szándékát, rendkívül lehűtő hatást keltett. A pártok nagyrésze ugyanis Curzon külügyminiszter beszédében közvetítési kezdeményezést látott.

Mussolini közvetít a jóvátétel kérdésében.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, ápr. 25.

Az Echo de Paris londoni jelentése szerint Mussolini közvetítő javaslatokat küldött a jóvátétel kérdésére vonatkozóan az angol és a belga kormányoknak.

Oroszország új érseke.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Varsó, ápr. 25.

A Budkieviz prelátussal elfogott Zieplak érsek helyébe a pápa Oroszország római katolikus érsekévé a pápai misszió vezetőjét Walch lelkészt nevezte ki.

Az apostoli adminisztrátor hatóságai.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, apr. 26.

A szentszékeknek azzal a döntésével, amely a csanádi egyházmegyét három részre osztotta az országhatárok kívánalmainak megfelelően Beeskerek egy új hivatallal, az apostoli adminisztrátorával szaporodott meg, amely püspöki jogkörrel a bányási katolikusok sorsát intézi.

Az adminisztratura ezeket az ügyeket természetesen nem maga intézi el, hanem végrehajtó közegeivel intézteti el. A pápai adminisztratura hivatalos hatóságai a következők:

Egyházmegyei tanács. Tagjai: Kovács István apát, Brenner Frigyes, Holec Ferenc, Herresbacher Dénes esperesek, Ambrus Arthur és Engel Ferenc szentszéki tanácsosok.

Az apostoli adminisztrátor helyettese: Kovács István apát-plébános.

Egyházmegyei hivatal. Irodaigazgató: Kovács István. Titkár: P. Justinus Csmelar. Ügyész és jogtanácsos: Várady Imre dr.

Egyházmegyei bíróság. Elnök: Kovács István. Ülnökök: Dr. Szabó Márton és Wagner Nándor esperesek. Jegyző: Engel Ferenc. Ügyész: Brenner Frigyes. Házasságvédő: Dr. Szabó Márton. Szegények ügyvédje: Kleits Mátyás. Orvos: Haidegger Lajos dr. ny. megyei főorvos.

Plébánosképesítő bizottság. Elnök: Brenner Frigyes. Tagok: dr. Szabó Márton, Kovács István és Engel Ferenc.

A középiskolai hittanárokat képesítő bizottságnak ugyancsak fentiek a tagjai.

Számadások intézője: Herresbacher Dénes.

Az apostoli adminisztratura hivatalos helyiségei egyelőre a beeskereki plébánia-hivatalban vannak.

Az elítélt orosz papok ügye.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, apr. 25.

Moszkvai jelentések szerint Tihon patriarcha pörét bizonytalan időre elnapolták. Hír szerint az angol kormány közbejárt Budkievics ügyében, de eredménytelenül. Tihon ügyében is mérsékletre akarja bírni a szovjet hatóságokat.

Mindenki a koncot akarja.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, apr. 25.

Az amerikai megszállási költségekről folyó tárgyalások meghiusulással fenyegetnek. Amerika képviselői ugyanis azt követelik, hogy a jóvátételből a legközelebbi tizenkét éven át elsősorban Amerika követelését egyenlítsék ki.

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Repülőgépen Beeskerek fölött.

Tizenkét óras riportuton a „Torontál” munkatársa. Háromszáz kilométer, az expresszvonat háromszoros sebességével. — Hat óra alatt bejárja Budapestet. Éjfél előtt már beszámol utjáról Beeskereken.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, apr. 26.

Százötven évvel ezelőtt még hitetlenkedve fogadták mindenfelől azt a „kőszá” hírt, amely magától haladó masináról beszélt. A nép egyszerűbb rétegeiben antikrisztusnak csufolták és nevetséges törekvéseknek minősítették a kísérleteket, amelyek a gőzgép tökéletesítését célozták. Hosszas és fáradságos munkával, rengeteg gáncsnak kikerülésével vette sikerre Watt Jakab a gőzgép eszméjét és valószínűtlen az első használható jól megkonstruált „masinát”. Amikor azután Stephenson 1825-ben utra bocsájtotta az első vasutat, megfagyasztotta a hitetlenkedő arcokon a gunyt s kacaj helyett a esodálkozás kitörő hangját váltotta ki. „Az ember haladás elérte tetőpontját” mondották világszere s utra keltek a tudósok, hogy megcsodálják az emberi tudás non plus ultrá-ját.

Amióta az első gőzgép végigsiklott az acélsíneken, egy évszázad mulott el, a munka, a haladás, a meg nem alkuvó emberi kutatás ideje. Az emberi ész szolgálatába kényszerítette az elemeket. Alázatos szolgájjá süllyesztette a romboló vizet, békés jószágá vársolta a rettentő villámokat és a fellegekbe parancsolóan feltolakodott törekény gépekkel, amelyek már olyan biztosan járnak a járattal légi utakat és a rejtelmes titkokkal teli felhőket, mint Stephenson tökéletesített vasuti mozdonyai.

Tizenkét évvel ezelőtt Beeskerek kizárólag az izraelita temető melletti hatalmas területre, amelyen egy szegedi pilóta bemutatta a repülőgép használatát. Talán száz-százötven méter magasságban néhány kört írt le, amit a konzervatívabb nézők keresztvetésekkel kísérték. Az aviatikus természetesen szerencsésen leérkezett a földre és rácafoltt a pesszimiztikus jóslásokra.

A háboru azután szükségből kitermelte a mai finoman megkonstruált gépeket, amelyek pompásan irányíthatók, nyugodtan usznak a levegőtengeren, kényelmessé és meglehetősen biztossá tették az utazást. A háboru után alakult meg Párisban tíz millió frank alapítókéval a Compagnie Franco-Romaine de Navigation Aérienne léghajós társaság, amely Páris—Strassburg, Prága, Wien, Budapest, Bukarest és Konstantinápoly között rendszeres repülőjáratokat rendezett. Április 15-ével a forgalmat az SHS államra is kiterjesztették, ahol Pansevon van az ideiglenes állomása. Az ut Pansevótól Budapestig száznegyvenöt frankba kerül, egy tour-retour jegy ára tehát körülbelül ezerhatszáz dinárra rug.

Riportut repülőgépen

A „Torontál” szerkesztősége nem kimélve a költségeket, elhatározta, hogy munkatársát, Kelemen Jánost, kiküldi repülőutára, hogy utjáról beszámolhasson a „Torontál” olvasóinak. A riport feltétele az, hogy Kelemen tizenkét óra leforgása

alatt megtegye a közel háromszáz kilométeres Pansevo—Budapest közötti utat, Budapesten a város különböző, egymástól távol fekvő részein különféle megbízatásokat végezzen s még aznap éjjel előtt újra visszatérjen Beeskerekre. A riportut előkészületei is boszorkányos gyorsasággal történtek, az amerikai izü utazás pedig természetesen szintén rapid módon fog végbemenni. Kelemen reggel hét órakor szállt fel Pansevón a Poter 9. rendszerű aeroplánra. Előzőleg fényképfelvételeket csinált egy pansevói fotoriporter, amelyek szombaton már megtekinthetők a Kovács-cukrászda kirakatában. Beeskerek fölé érve leereszkedett közel nyolcvan méter magasságra és végigrepült az Aleksandrova-utca s a város fontosabb pontjain rövid időközben röpcédulákat dobott le. a következő szöveggel:

A „Torontál” munkatársa most indult első légi útjára, Pansevóról Budapestre. Budapestre való megérkezését sürgönyileg fogja jelezni és még ma este ugyancsak repülőgépen jön vissza.

— Esti megérkezésekor is röpcédulákat fog ledobni.

Erről bővebbet a „Torontál” ma déli számában.

Néhány pernyi keringése alatt a „Volta” cég igazgatója, a „Panorama” beeskereki fotoriportere, Iványi Ernő pillanatképeket készített, amelyek különféle fázisban mutatják be a repülőgép Beeskerek feletti tartózkodását.

A repülőgép Beeskerek felett.

Reggel 7 óra 30 perckor jelenik meg a láthatáron a repülőgép, amely a „Torontál” munkatársát viszi Budapestre. A rettenetes gyorsasággal közeledő gép mindinkább nagyobb-nagyobb lesz, ahogy a város felé közeledik. Egyszerre csak megjelenik a templom-tér fölött és akkor látni, hogy a repülőgépből hatalmas ivben repül ki száz és száz röpcédula, amelyek az éles napfényben mint apró fehér lepkék rajzolódnak rá a sötétkék reggeli égre. A repülőgép lejjebb-lejjebb siklik és egy kört ír le a város fölött, közbe a röpcédulák ezrei szállnak alá folyton a gépből. A röpcédulák a város különböző helyein estek le. Ahol lehullottak, örült dulakodásban vetették rá magukat az emberek, hogy lás-ák mi van a légi üzenetben. A repülőgép a kör leírása után egyenes irányt vett és percenkint 3 km. sebességgel folytatta útját Budapest felé. Az expresszvonat háromszoros sebességével haladó aeroplán munkatársunkkal röviddel kilenc óra előtt ér el a rákosi repülőtelepre. Innen autó viszi be a város szívébe és autón végzi el érdekesebbnél-érdekesebb megbízatásait, amelyről a vasárnapi számban megjelenő terjedelmes riportjában számol be. Bu-

dapestről táviratot küld, amelyet a Kovács cukrászdában függesztenek ki már a kora délutáni órákban.

A repülőgép este visszajön.

Délután négy óra tájban hagyja el Kelemen Budapestet, hogy negyed hat óra tájban már újra Beeskerek felett usszon diadalmasan, megbízatásának teljesítése után Beeskerek felett újra sok ezer darab röpcédulát dob le érdekes szöveggel. A röpcédula tuloldalán hirdetések vannak, amelyet a legelőke, löbb és legnagyobb cégek vettek igénybe. A tréfás tartalmu hirdetések teljesen elűtnek a sablonos szövegektől és így bizonyára szívesen olvassa végig azokat mindenki.

A röpcédulák díjat nyernek.

Különbben is érdeke a közönségnek a röpcédulák elolvasása, mert a fáradság fejében díjat kaphat. A röpcédulák között ugyanis száz darab számozott példány van, amelyek közül harminc nyerő szám. A soroló bizottság a következő számokra az alant felsorolt díjakat osztja ki:

1. sz. röpcédula megtalálójára három hónapig ingyen kapja a „Torontál” házhoz szállítva.
3. sz. birtokosa egy üveg finom pezsgőt nyer.
8. sz. 100 drb szép kivitelű névjegy.
12. sz. 10 dinár jutalom.
13. sz. egy íróasztallámpa (a Volta cég ajándéka).
14. sz. 10 dinár jutalom.
18. sz. egy tintatartó.
23. sz. egy negyedoldalmi hirdetés a „Torontál”-ban.
31. sz. 3 drb Koh-i-nor irón.
39. sz. egy doboz levélpapír.
41. sz. két hónapig ingyen a „Torontál”-t.
42. sz. ingyen színházjegy az „Ezüst pille” első előadására.
44. sz. 10 dinár.
56. sz. száz darab névjegy.
61. sz. egy hónapig ingyen „Torontál”-t.
68. sz. ingyen színházjegy az „Ezüst pille” előadására.
71. sz. 10 dinár.
73. sz. két kocka ingyen hirdetés a „Torontál”-ban.
75. sz. egy hónapig ingyen a „Torontál”-t.
78. sz. három drb Hardtmuth irón.
79. sz. 100 drb névjegy.
81. sz. egy üveg gumiarabikum.
83. sz. 10 dinár.
85. sz. egy doboz levélpapír.
87. sz. 100 drb névjegy.
88. sz. 10 dinár.
93. sz. egy doboz levélpapír.
95. sz. 10 dinár.
99. sz. 3 hónapig ingyen a „Torontál”-t.

A -számok a röpcédulák szövegoldalán a jobb sarokban két nyomással vannak feltüntetve. Ellenőrzésképpen a „Torontál” szerkesztőségének a pecsétje szolgál. A díjak péntek d. u. 3 órától kezdve kiválthatók, a röpcédula bemutatása ellenében a „Torontál” kiadóhivatalában. Kelemen János légi útjáról este hat órakor érkezik vissza Pansevóra. Az esti vonattal Beeskerekre jön és még éjjel előtt beszámol az ellenőrzésére alakult bizottság előtt élményeiről. A riportut részletes leírása a vasárnapi számban olvasható.

Alakulóban egy új becskerek-i pénzintézet.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, ápr. 26.

A nyomasztó gazdasági viszonyok a pénz rettenetes drágasága hívta életbe azt az új pénzintézetet, amelynek alakuló munkálatai most folynak Becskerekben. Az új pénzintézet a kereskedők és iparosok hitelszükségletét akarja elsősorban ellátni. Az új pénzintézet, hogy ezt a célját minél kimerítőbben megvalósíthassa, hogy nagyobb tőkével rendelkezéssé, esetleg fuzionálni fog egy már működésben lévő becskerek-i nagy bankkal.

Az új pénzintézet kizárólag banküzletekkel fog foglalkozni. A részvényjegyzés már megkezdődött és a Szerb Takarékpénztárnál eszközölhető. A részvények ára száz dinár. Az akció élén Becskerek legkiválóbb kereskedő cégei állanak.

HIREK

Apr. 27.

1521-ben halt meg Fernão de Magalhães, az első utazó, aki körülhajózta a földet.

1820-ban született Herbert Spenser filozófus.

1909-ben fosztották meg trónjától I. Abdul Hamid szultánt.

* **Felhívás!** Tekintettel arra, hogy a templom, paplak és hitközségi épület javítási munkálatai már foganatba vétettek, felkéretnek a róm. kath. hitközség tisztelt tagjai, miszerint a folyó évre előírt hitközségi adóikat lehetőleg teljes összegben rövják le a városi adóhivatalnál, Veliki Becskerek, 1923. április hó 24-én. A titkárság.

A hazai gyárpar fejlesztéséért. Tudvalevő, hogy Szerbiában a gyárpar nem élvezti azt a kedvezményt, hogy gyárak felépítésénél az új gyár az első bizonyos időre adómentességet kapjon, ennek folytán a kereskedelemügyi kormány is ma azon a nézeten van, hogy a kiváltság többi részében sem élvezhetik a gyárak ezt a kedvezményt. Mivel azonban az alkotmány maga kijelölte a hazai gyárpar védelmét célzó törvények meghozatalát és ezen törvények meghozataláig a tartománybeli törvények érvényben vannak, a bánati kereskedelmi és iparkamara most felterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez, hogy ez a kérdés rendezést nyerjen. A felterjesztés arra kéri a minisztert, hogy a hazai gyárpar fejlesztése érdekében hasonló közre a pénzügyminiszternél, hogy az ujonnan felállítandó gyárak az első időre adómentességet kapjanak.

Remélhető, hogy a felterjesztés nem marad hatástalant, hiszen minden ország mindenkori a saját érdekében azon munkálkodott, hogy a gyárpar fejlesztését előmozdítsa ezért a keleten úgy, mint a nyugaton minden állam a legkülönbözőbb kedvezményeket nyújtotta az ujonnan létesítendő gyáraknak. Annál inkább fontos és kívánatos ez most a világháború vagy pusztításai után, amikor a leromlást pótolni kell és fokozott mértékben lehetővé tenni az új munkatelepek létesítését.

Felemelték a jegyzők drágasági pótlékát.

Torontálmegye törvényhatósági bizottságának ülése.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, ápr. 26.

Torontál-Temesvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta meg közgyűlését Raity Szvetisláv alispán elnöke alatt. A közgyűlés fontosabb tárgyai voltak a vármegyei szabályrendelet módosítása, amennyiben a tisztviselők napidijait felemelték olyan arányban, mint az állami tisztviselőknél, azzal a módosítással, hogy az állami tisztviselőknél nagyobb illetményt mint pótdíjat utalják ki.

Megszavazta a közgyűlés, hogy Vranjevon engedélyt ad Jeremijevity mérnöknek egy villanytelep létesítésére.

Egy régen húzódozó ügyet is végleg elintézték a közgyűlés — a cséplési engedélyek sokat firtatott ügyét. A cséplési engedély megadása a múltban a főszoigabiró hatáskörébe tartozott. A közgyűlés a cséplési engedélyek megadását a jövőben a községek hatáskörébe utalta és a főszoigabiró csak vitás esetekben mint rendőri hatóság fog beleszólhatni a cséplési engedélyek kiadásának jogába.

Markucz Márkó törvényhatósági bizottsági tag azt indítványozta, hogy a megye kérjen kétszáz millió dinári hitelt az egyes szakminisztériumoktól, amely összegből a megye utjait javítaná meg. A javaslattevő kijelölte, hogy a javaslattevő kijelölte, hogy a fenti kölcsön kieszközléséért mindent meg fog tenni.

Nagy vitát provokált a dunai öblözetek kérdésének ügye. Borsaközség és még tizenhét másik község körülbelül husz év óta perben áll a kinstárral a dunai árterület földjei miatt, amelyeket a községek azonban bérbe bírnak. Ennek a teljesen homályos ügynek az aktáit a kinstári ügyészségen őrizték, ahonnan más hivatalba csaptak át, úgy hogy az ügy referensének nem volt módjában magát erről az ügyről kellőleg informálni. A közgyűlés elé

A suboticei szerb színház Becskerekben. A suboticei szerb színház drámai együttese 15 napos vendégszereplésre jön Becskerekre. A drámai társulat május 4-én kezdi meg vendégjátékát, amelynek programján teljesen modern drámai művek szerepelnek.

A beadványok fölbélyegzése. A pénzügyminiszter most megsemmisítette a fővámszolgálat igazgatóságának azt az ismeretes és sok nehézséget okozó rendeletét, amely szerint a hivatalos beadványokra csak a legmagasabb megfelelő értékű bélyeget lehet ragasztani. Ennek folytán tehát a beadványokra a szükséges bélyeget több kisebb összegű bélyeg összetételével is lehet röni.

úgy került ez az ügy, hogy az érdekeltek községek megbízták a kinstárral szemben való jogi képviselőtükkel dr. Vaszity Andrea m. főügyészt és ennek ügyvédi honoráriumát megállapító képviselőtestületi végzést jóváhagyás végett terjesztették most a közgyűlés elé. Minthogy azonban a képviselőtestületi végzés nagyon homályos volt, az első állandó választmány azt javasolta a közgyűlésnek, hogy vegyék le ezt a pontot a tárgyszorozatról és küldjenek ki egy bizottságot, amely a kérdést alaposan áttanulmányozza.

Markucz Márkó és Vaszity Andrea dr. azonban azt javasolták, hogy a közgyűlés ne fogadja el az állandó választmány javaslatát, hanem döntsön az érdekeltek községek érdeke szerint. A közgyűlés az állandó választmány javaslatával szemben elfogadta Markucz Márkó és Vaszity Andrea dr. javaslatát, de a közgyűlés ezen határozatát Predity Pravdoljub megfellebbezte.

A községi jegyzők, segédjegyzők és községi alkalmazottak drágasági pótlékának ügyét tárgyalta meg ezután a közgyűlés. Elfogadták, hogy a jegyzők, segédjegyzők és községi alkalmazottak ugyanolyan drágasági pótlékot kapnak, mint az állami tisztviselők. Azon alkalmazottak, akiket a drágasági pótlék nem illet meg, ezentul minimálisan 600 dinár havifizetést kapnak. Ugyan- csak rendezték a nyugdíjas jegyzők és jegyzői özvegyek drágasági pótlékának ügyét is, akik ugyanolyan pótlékokat kapnak, mint az állami tisztviselők hasonló csoportjai.

A közgyűlés végül négy évi szünet után most először adott ki újra tanulmányi ösztöndíjat. Két tehetséges joggyakornok: Dragoljub Nesztorov és Dean Mateity öt-ötezer dinár ösztöndíjat kaptak tanulmányaik folytatására.

Érdekes régészeti lelet Szekesfeherváron. Budapestről jelentik, hogy a szekesfehervári radioállomás építési munkálatai közben érdekes leltre bukkantak a munkások. Egy lovastul eltemetett árpád-kori vitéz földi maradványait találták meg. Gazdagon arany-ezüst ékszerekkel és egy lovaszpadlóval, kengyelvasakkal és egy lovaszpadlóval találtak az érdekes temetőhelyen.

Véglegesített nemzetiségi tanítók. A közoktatásügyi miniszter legutóbb kiadott jelentése szerint a vajdasági nemzetiségi tanítók legnagyobb részét véglegesítették állásában. A jelentés főlegliti, hogy az államnyelv elsajátítása tekintetében a nemzetiségi tanítók kitűnő eredményt értek el.

Letartóztatott szerkesztő. A beogradi rendőrség az államvédelmi törvény első szakasza értelmében tegnap letartóztatta Kaljevity Milivojt, a beogradi „Radnik” munkáslap szerkesztőjét. Kaljevity ellen az a vád, hogy vasárnap a Petrograd-szálló nagytermében tartott munkásgyűlésen izgatott a fennálló törvényes rend ellen.

Orvosi hír. Dr. Báthory szemorvos mártól kezdve a munkásbiztosító-pénztárban nem tart rendelő órát.

* **Áttulások és esekkiírásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére valutabiztosításokat legjutányosabban eszközöl a Nagybecskerek-i Takarékpénztár, Veliki Becskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 15. Vezérigazgató 52.

* **A hölgyközönség figyelmébe.** Ondolálás, hajmosás, arcmasszás, vibrálás és gőzölés. Hajfestés minden színben kizárólag csakis L'Oreal „Henne”-vel. Készítik a legmodernebb frizurához transformációkat. Krainer fodrász, Alexandrova (Fő) utca.

* **Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál Veliki Becskerek.** Telefon 329.

* **Áttulások, hitellevelek és esek** az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukitételre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Becskerek. — Telefon 43 és 47.

Uj hajózási menetrend. Az SHS hajózási szindikátus március 15-től kezdve új hajózási menetrendet léptetett életbe. Az új menetrend szerint a hajók közlekednek:

Beogradból Zemunba 5⁴⁵, 6, 6³⁰, 6⁴⁵, 7, 7³⁰, 8, 8³⁰, 9, 9³⁰, 10, 10³⁰, 11, 11³⁰, 12¹⁵, 12⁴⁵, 13¹⁵, 14, 14³⁰, 15, 15³⁰, 16, 16³⁰, 17, 17¹⁵, 17³⁰, 18, 18¹⁵, 18³⁰, 19, 19¹⁵, 19³⁰, 20, 20¹⁵, 20³⁰, 21, 22, 22³⁰, 23³⁰ órákor minden nap.

Zemunból Beogradba mindennap 5, 5¹⁵, 5³⁰, 6, 6¹⁵, 6³⁰, 7, 7¹⁵, 7³⁰, 8, 8³⁰, 9, 9³⁰, 10, 10³⁰, 11, 11³⁰, 12¹⁵, 12⁴⁵, 13³⁰, 14, 14³⁰, 15, 15³⁰, 16, 16³⁰, 17, 17³⁰, 18, 18³⁰, 18⁴⁵, 19, 19³⁰, 19⁴⁵, 20, 20³⁰, 21³⁰, 23 órákor.

Zemun—Beograd—Pancsevo mindennap 5 órákor.

Pancsevo—Beograd—Zemun mindennap 20 órákor.

Beogradról Pancsevo 5⁴⁵, 10, 12¹⁵, 16, 18¹⁵, 20³⁰ órákor minden nap.

Pancsevoról Beogradba 5, 7⁴⁵, 12³⁰, 16, 18 és 20 órákor minden nap.

Szankamenről Titel—Becskerekre a múlt évi októberi menetrend szerint közlekedik.

Beogradból Budapest—Bratislava—Wien—Passau Beogradból minden hó 1-én és 15-én, Passauból Wienbe minden hó 12-én és 28-án, Wienből Beogradba minden hó 1-én és 15-én.

Beogradból Titel—Osijek—Bezdán a múlt évi októberi menetrend szerint közlekedik. Az első hajó márc. 18-án, vasárnap indul.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálatát és vasuti szállítástól eredő mindennemű viszkerezeteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek, Etvosova u. 5.

Broj: 82—923. izvr.

777

Dražbeni oglas.

Potpisani sudski izvršitelj, u smislu §. 102. zak. čl. 60. iz 1881. god. objavljuje, da će se na javnoj dražbi usled odluke kr. sreskog suda u Vel. Bečkereku broj 3231—2. II. K. 1922. god. u korist ovrhovoditelja Rozalije udv. Stevana Barat iz Gornje Mužlje protiv Franje Veber kasapina iz Vel. Bečkereka prodati sledeće pokretnine pokućstvo, koje su zaplenjene putem obavljene namirne ovrhe za svotu od 600 Din i p. p. dana 12. februara 1923. g., a procenjene su sa 1750 Din. Na osnovu odluke kr. sreskog suda u Vel. Bečkereku br. Gn. 657—2—P. K. 1923. god. ističe se za izvršenje ove dražbelj rok na dan 28. aprila 1923. god. u 3 časa posle podne u Vel. Bečkereku Pašićeva ul. u kući ovršenika za dužnu glavnicu od 1000 Din i p. p. te se pozivaju svi oni, koji su gorenavedene nepokretnine voljni kupiti da pristupe dražbi. Napominje se, da će se spomenuta pokretnina prodati u smislu §. §. 107. i 108. zak. čl. 60. iz 1881. god. uz plaćanje u gotovu onima, koji najviše cenu ponude, a u slučaju nužde i ispod procene. Dražba je odredjena, u smislu 1. tač. 20. §. 41. zak. čl. od 1908. g. u korist sviju onih ovrhovoditelja, uzaptitelja i predzaptitelja, čija uzapćenja su već izvršena, ili čije je izvršenje ovrhe već pravomoćno do datiranja ovog dražbenog oglasa 35., 89. §. 60. zak. čl. 1881. god. Vel. Bečkerek, 31. marta 1923. g.

Stevan Kiš,
sudski izvršitelj.

Broj 14. s. i. 1923.

816

Objava dražbe.

Novo-Bečejski kr. sreski sud sa rešenjem broj 299. odredio je sudsku prodaju u korist Martina Dajča iz Vel. Bečkereka, protiv Božidara Vuića iz Dragutinova, na uzaložene i u 4000 kruna procene; dućanski nameštaj, razne robe i jedne mašine šivaće. radi 2000 kr. i pr. Radi sprovođenja te prodaje zakazujem dan za 2. maja u 9 sati pre podne, a mesto stan dužnikov br. 226.

U Novom-Bečeju, 7. april 1923.

Stevan Ranković,
kr. sr. sud izvrš.

Egy 44 éves, négy nyelven beszélő keres-
kedő **utazói** vagy ehhez ha-
kedő sonló alkalmazást keres, esetleg incassoi állásra ajánlkozik 10.000 Din kaucióképes-
séggel május 1-ére. Bővebbet 815

PIKING ügynöknél.

Ugyanott 2 német kisasszony gyer-
mek mellé ajánlkozik szintén máj 1-re.

Angol órákat

jutányos áron ad; angol nyelvre való fordításokat, kérvények megírását vállalja angol iskolákat végzett egyén 814

Glaug István, Geteova (Német) u. 25.

Manométer, Vacuméter

javitásokat kedvezményes áron
mellett eszközöl 776

Mály és Sons gépjavitó műhelye,
Mariolana.

Meghívó.

A „Hangya“ Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet Novi Itebejen 1923. ápr. hó 29-én délután 3 óra-
kor tartja a volt ref. fiúiskolában
rendes évi közgyűlést,
melyre tagjait ezennel meghívja.

Tárgy:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, zárszámadás bemutatása, határozat a nyereség felosztása iránt.
2. Felmentvény megadása az igazgatóságnak felügyelő-bizottságnak.
3. Igazgatóság kiegészítése, felügyelő-bizottság választása.
4. A szövetkezeti házhely beépítése.
5. Esetleges indítványok.

Novi Itebej, 1923. április 15.

Az igazgatóság.

Ha a közgyűlés határozatképes nem lesz, úgy 1923. április 29-ikéhez két hétre megtartandó közgyűlés a tagok számára tekintet nélkül határoz.

Értesitem a t. közönséget, hogy
778 **kádárműhelyemet**
Deszancsityeva (Karácsonyi) u., a volt Benó-féle cipőgyár mellett, saját házamba helyeztem át. Elvállalok minden szakmába vágó munkát, u. m. új hor-
dók készítését tölgyfából és javításokat a legjutányosabb árban. Tisztelettel
Albricht Mátyás kádármester, V. Bečkerek.

Házvezetőnő

kerestetik.

Cim a 767
Torontál kiadóhivatalában.

la minőségű „Semperit“

védjegyű piros

ojtógummi

5 kg-os postacsomagokként
is azonnal kapható. 769

Freundlich Bernhard

Osijek, Reisnerova ulica 32. sz.

Elsőrendű mész

kapható és azonnal szállítja kedvező árak mellett az

Egyesült Mészművek Rt. Zagreb, Bogovićevo u. 3. Telefon 5—55.
661**Eladó ház.**

A Zseljeznicski red (Német-végsor) 13—15 számú ház, amely 4 szobából, 3 konyhából, 3 öles kotárkából áll, megfelelő mellékhelyiségekkel, 800 m²-ől területtel, szép nagy gyümölcsös-kerttel együtt **szabadkézből** eladó. Sertőshizlaldának igen alkalmas hely. Ugyanott **haszonbérbeadó** 2/4 hold termés. 1 1/4 hold buza és 2 1/2 hold kukorica, teljesen megmunkálva lesz a felestartól átvehető. 773

Bővebbet: PIKING JAKAB ügynöknél.

Teljesen jó állapotban levő, egész műhelyre való

kovácsszerszám eladó.

762

Bővebbet: Mohaupt Antal, Ecska.

Sarokház

üzlettel vagy anélkül
jutányos áron azonnal eladó. 764

Érdeklődni lehet: II. külker. 125. sz.
a Geyer féle vendéglővel szemben.

Városi jódos**gyógyfürdő**

Novi Sad. 1710

Pansio rendszer. — Kiváló ellátás és szobák — Iszapkezelések, sósfürdők, hydrotherapia, Röntgen-laboratórium, kvarcámpa, diatherma és villamos kezelések. Állandó fürdőorvos. Nyitva egész évben. Téli kura.

Velikibecskereki Malomépítő Rt.

A. D. za Podizanje Mlinova.

Elvállalunk új építéseket és átalakításokat

legjobban bevált rendszerünk szerint a legrövidebb szállítási határidőre és a legkedvezőbb feltételek mellett.

Készítünk és szállítunk pontosan mindennemű malomgépeket.**Különlegességeink:**

- „MONITOR“ aspirációs tarar (szelelőgép),
- „PURITAS“ hegyező- és hámozógép,
- SIKSZITA (Plansichter) szabadon ingó, forgantyú nélkül,
- „REGINA“ dara- és darcetisztítógép stb., stb.

Legmagasabb munkateljesítmény minőség és mennyiség tekintetében.**A budapesti Ganz és Társa—Danubius-féle hengersizékek egyedárusítása az SHS államban.****1922-ben végzett új berendezések és átalakítások:**

Sokolović & Vrankić Leskovac, új berendezés, termelés 200 q.
Izvozní Mlin Veliki Bečkerek, teljes átalakítás, termelés 600 q.
Domov. Ind. Mlin D. D. Veliki Bečkerek, teljes átalakítás, termelés 1200 q.
Domov. Ind. Mlin D. D. Indjija, új berendezés, termelés 600 q.
Első Opatov Hengermalom Opatov, teljes átalakítás, termelés 250 q.
Berger A. hengermalma Tor-Torda, új berendezés, termelés 100 q.
Radić Gábor Tovarnik, új berendezés, termelés 100 q.

1923-ban április haváig feladott megbízások:

„Vojvodina“ Mlin Veliki Bečkerek, új berendezés, termelés 200 q.
I. Francfeldi Hengermalom Francfeld, teljes átalakítás, termelés 250 q.
Titeli Gőzfűrésztétel, teljes átalakítás, termelés 150 q.
Klein K. turbinamalma Bela Crkva, teljes átalakítás, termelés 120 q.
Franjo Vučić Lupoglava, új berendezés, termelés 50 q.
Erb F. és Társa Novi Vrbas, új berendezés, termelés 50 q.

Költségvetések és referencialisták költségmentesek! Mérnököt, terveket kívánatra küldünk.

Telefon: 264.

771

Távirat: Mühlenbau.